

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Μέσα και Facebook

Το κείμενο δημοσιεύτηκε από τη Βάλια Καϊμάκη στην Εφημερίδα των Συντακτών στις 27.6.2015.

Πριν από χρόνια (την εποχή του λίθου) αγοράζαμε μια εφημερίδα από το περίπτερο. Κατόπιν, στην εποχή του χαλκού διαβάζαμε την εφημερίδα μας μέσα από την ιστοσελίδα της. Τέλος, στην εποχή του σιδήρου που διανύουμε, εγκαταλείψαμε το μέσο που μας εκφράζει και διαβάζουμε αυτά που ανεβάζουν οι φίλοι μας στο Facebook ή στο Twitter ανεξάρτητα από το πού προέρχονται. [...]

Μέχρι σήμερα, τα μέσα ενημέρωσης έβαζαν τους δεσμούς προς τα άρθρα τους στο Facebook: τίτλος, φωτογραφία, δυο περιγραφικές γραμμές, το link... κι έφυγε. Όταν ο αναγνώστης έκανε κλικ επάνω τους, μεταφερόταν στη σελίδα του μέσου. Η κίνηση (και άρα και η διαφήμιση παρέμενε στο μέσο). Με ένα καινούργιο σύστημα τα άρθρα θα δημοσιεύονται απ' ευθείας στο Facebook. Τι κερδίζουμε; Κυρίως χρόνο, ιδιαίτερα στα κινητά τηλέφωνα, όπου μέχρι να φορτώσει ο δεσμός προς το άρθρο, το Facebook έχει υπολογίσει ότι χρειάζονται 8 δευτερόλεπτα (κι αυτό για γρήγορες συνδέσεις). Με το «Instant Articles» η ταχύτητα πολλαπλασιάζεται επί 10, εξ ου και το όνομα. Έτσι λοιπόν, από τη μία το Facebook κρατάει τους αναγνώστες και, από την άλλη, οι εταίροι που συμμετέχουν κερδίζουν σε αναγνωσιμότητα σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους. [...]

Όμορφα! Το τυρί το είδαμε; Η φάκα, όμως; Η φάκα είναι το ίδιο το Facebook και η εξάρτηση απ' αυτό. Η δημοσιογραφία οφείλει να είναι ανεξάρτητη και να βασίζεται αποκλειστικά στους αναγνώστες της. Αυτός είναι και ο λόγος, άλλωστε, που η πτώση της διαφήμισης παγκοσμίως οδήγησε έντυπα και κανάλια στον μαρασμό. Και τώρα που η κατάσταση αρχίζει να βρίσκει μια ισορροπία, ψάχνουν ξανά τη διαφήμιση και μάλιστα μέσω μιας πλατφόρμας κοινωνικής δικτύωσης. Η οποία –εκτός από το ότι έχει και φανατικούς εχθρούς, και μάλιστα ανάμεσα στους καλύτερους μέχρι τώρα αναγνώστες- έχει τον δικό της τρόπο να εμφανίζει το περιεχόμενο στο timeline των χρηστών. Για παράδειγμα, ευνοεί τα βίντεο αντί για τα γραπτά άρθρα. Ένας αλγόριθμος θα καθορίζει, λοιπόν, τι θα βρούμε μπροστά μας για να διαβάσουμε.

Χμμμμμμ!

A3. Σε ένα άρθρο σου στην εφημερίδα του σχολείου σου να αναπτύξεις, με αφορμή το παραπάνω κείμενο, τα επιχειρήματά σου για τους κινδύνους των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για τους νέους και να προτείνεις τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν οι νέοι να προστατευτούν από αυτούς τους κινδύνους. Μπορείς να αναφέρεις παραδείγματα από την εμπειρία σου. (200-250 λέξεις)

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΡΙΒΙΖΑΣ (1946-)

Τα μαγικά μαξιλάρια

Το βιβλίο του Ευγένιου Τριβιζά Μαγικά μαξιλάρια εκδόθηκε το 1992 (1^η έκδοση), εκδ. Πατάκη, Αθήνα, σελ. 20-24.

Η εφεύρεση του Σαυρίλιου

Όπου ο Σαυρίλιος Βρισελιέ παρουσιάζει στον Αρπατίλαο την εφεύρεσή του, η οποία γίνεται δεκτή αρχικά με δυσπιστία και στη συνέχεια με μεγάλο ενθουσιασμό.

Επτά εβδομάδες κι επτά μέρες δούλευε ο Σαυρίλιος στο μυστικό του εργαστήρι. Είχε τριπλοκλειδώσει την πόρτα και είχε βουλώσει την κλειδαρότρυπα με βουλοκέρι. Μια δυο φορές που ο Αρπατίλαος ανέβηκε κρυφά και κρυφοκοίταξε να δει τι κάνει, είδε μόνο σκοτάδι και έφυγε απογοητευμένος.

Όσπου ένα πρωί ο Σαυρίλιος εμφανίστηκε στην αίθουσα του θρόνου, όπου τον περίμενε ο Αρπατίλαος και οι άλλοι αυλικοί. Φορούσε μαύρη ρόμπα με πράσινα κεντίδια και στα χέρια του κρατούσε ένα μαξιλάρι!

-Ιδού, Μεγαλειότατε! Είπε με μια φωνή τόσο ύπουλη και σφυριχτή, που σου πάγωνε το αίμα. Ορίστε η εφεύρεσή μου. Επιτρέψτε μου να σας παρουσιάσω το εφιαλτικό μαξιλάρι!

Ο Αρπατίλαος πήρε στα χέρια του με δυσπιστία το μαξιλάρι και το κοίταξε καλά καλά. Το κοίταξε από πάνω, από κάτω και από τα πλάγια. Το ζούληξε με το δάχτυλό του και μια έκφραση απορίας απλώθηκε στο πρόσωπό του.

-Αυτό είναι ένα συνηθισμένο μαξιλάρι, είπε τέλος. Με κοροϊδεύεις, Σαυρίλιε;

-Ποτέ δε θα τολμούσα να κοροϊδέψω έναν άρχοντα σαν κι εσάς, Μεγαλειότατε. Σφάλλετε, όμως. Τα φαινόμενα απατούν! Δεν είναι συνηθισμένο μαξιλάρι. Έτσι δείχνει, αλλά στην πραγματικότητα δεν είναι! Τα συνηθισμένα μαξιλάρια έχουνε πούπουλα.

-Αυτό τι έχει;

-Πάντως, όχι πούπουλα!

-Δηλαδή;

-Θέλετε να σας πω;

-Ναι, ντε. Λέγε! Μας έπρηξες!

Στα μάτια του Σαυρίλιου Βρισελιέ άστραψαν δυο μικρές πράσινες σπίθες. Ο Αρπατίλαος, ο Βουλίμιος και ο Ξεφτίλιος κρέμονταν από το στόμα του. Ο Αρχιμάγος τούς άφησε να περιμένουν λίγο ακόμη απολαμβάνοντας την αγωνία τους, και μετά μίλησε:

-Έχει τρίχες από ουρά καλικάντζαρου, είπε. Έχει φύκια από τη Θάλασσα της Θλίψης, σκόνη από τύψεις και ιστό αράχνης σβησμένου φάρου. Έχει λουρίδες από σεντόνια φαντασμάτων, μαντίλια δακρυσμένα και στεναγμούς μελλοθανάτων. Έχει σκιά προδότη, πουκάμισα οχιάς φαρμακερής και ανάσα καταδότη. [...]

Ο άρχοντας και οι αυλικοί είχαν μείνει άναυδοι.

-Όποιος κοιμάται σ' αυτό το μαξιλάρι, συνέχισε ο Σαυρίλιος, βλέπει μόνο εφιάλτες. Φριχτούς. Αποτρόπαιους, απαίσιους εφιάλτες! Καταλάβετε, Μεγαλειότατε; Αν αναγκάσουμε τους Ουρανοπολίτες να κοιμούνται σε τέτοια μαξιλάρια, η καθημερινή τους ζωή θα τους φαίνεται παράδεισος σε σύγκριση με τους εφιάλτες που θα τους τυραννούν τα βράδια! Έτσι, μ' αυτό τον τρόπο, μ' αυτή τη μέθοδο, θα πάψουν να σας ενοχλούν!

Ο Αρπατίλαος δεν μπόρεσε να συγκρατήσει τον ενθουσιασμό τους.

-Περίφημα! Φώναξε. Βάλε αμέσως μπροστά τη μαζική παραγωγή εφιαλτικών μαξιλαριών! [...]

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Στο κείμενο παρουσιάζεται μια εφεύρεση. Μπορείς να εξηγήσεις αν είναι επικίνδυνη ή ωφέλιμη για τους ανθρώπους, σύμφωνα με το κείμενο; Ποια είναι η γνώμη σου για τη δύναμη της επιστήμης, όπως παρουσιάζεται στο κείμενο;

ή

2. Να φανταστείς πως είσαι ένας από τους ανθρώπους που άκουσε την παρουσίαση του μαγικού μαξιλαριού. Να γράψεις τις σκέψεις και τα συναισθήματά σου στο ημερολόγιό σου.

Μονάδες 25